

РЕЦЕНЗІЇ

РЕЦЕНЗІЯ

на колективну монографію

«Перший етап модернізації економіки України: досвід та проблеми»

Подовження рецесії світової економіки, пороженої глобальною економічною кризою, вимагає від керівництва України прискорення структурних реформ усіх сфер діяльності суспільства для забезпечення стійкого економічного зростання, високої якості життя громадян та гідного місця у глобалізованому світі. У Щорічному Посланні Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2013 році» задекларовано курс на продовження процесів модернізації національної економіки, розпочатих у 2010 р. і прописаних у Програмі економічних реформ на 2010–2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава». Безперервна модернізація та інноваційність визнані обов'язковою умовою забезпечення соціально-економічного, політичного, культурного і гуманітарного розвитку країни.

У світлі вищезазначеного, особливої актуальності набувають питання, пов'язані з результатами та наявними проблемами впровадження структурних реформ, а також перспективними напрямками модернізації економіки України та її регіонів, виходячи зі світового досвіду. Представлена на рецензію монографія націлена на аналіз і вирішення цих питань, показує важливість інноваційної модернізації високотехнологічних і, що дуже важливо, базових секторів національної економіки та інфраструктури (розділ 2).

Своєчасна поява даної роботи пов'язана, насамперед, з пошуком нових підходів до вирішення завдання успішної реалізації крупномасштабного проекту модернізації української економіки. При цьому стратегічним орієнтиром має бути визначено перехід від експортно-сировинної моделі економічного зростання до інноваційної фазирозвитку, заснованої на безперервному потоці інновацій, технологічному вдосконаленні та виробництві кінцевої продукції з високою доданою вартістю.

Структурно монографія складається з п'яти розділів, перший з яких присвячено передумовам сталого соціально-економічного розвитку та підвищення стандартів життя населення. Тут розглянуто комплекс важливих питань стосовно європейського досвіду модернізації, реформування бюджетно-податкової та науково-освітньої систем, особливостей сфери споживання населення України, оцінки потенціалу сталого розвитку країни.

Друга глава монографії присвячена всебічному аналізу проблем і перспектив модернізації базових секторів економіки та інфраструктури. Автори роботи розкривають можливості реформування національної промисловості на прикладі паливно-енергетичного, гірничо-металургійного та агропромислового комплексів, галузі машинобудування та виробничої інфраструктури. Детально розглянуті питання модернізації вугільної промисловості, енергетичного сектору та чорної металургії, а також концептуальні завдання щодо формування в національних умовах нової індустріальної політики.

Проблеми і перспективи інтеграції України у двох ключових напрямках: європейському – з країнами-членами Європейського Союзу, і євразійському – з

державами Митного союзу, утвореному в 2010 р. Російською Федерацією, Республікою Білорусь та Республікою Казахстан, розглянуті у третьому розділі роботи. Ці питання набувають особливої актуальності на даний час, коли Україна має зробити зважений вибір найбільш прийнятний для неї вектора інтеграції.

Четвертий розділ містить результати досліджень з таких актуальних питань як дерегуляція і розвиток підприємництва, інноваційне підприємництво та науково-технічна діяльність, фінансово-регуляторні режими сприяння розвитку малих підприємств.

Винятково важливе значення мають питання, викладені у п'ятому, заключному розділі монографії. Автори визначають стан інституціонального забезпечення структурних трансформацій в регіонах, досліджують рівень розвиненості елементів інноваційної інфраструктури в Україні, зокрема кластерів, технологічних, наукових та індустріальних парків, бізнес-інкубаторів, розглядають питання трансграничного та євро регіонального співробітництва, процеси просторової модернізації та організаційно-економічні механізми структурних трансформацій.

Усе вищесказане свідчить про виняткову цінність та своєчасність представлених у монографії результатів дослідження, яка, безумовно, представляє теоретичний інтерес, відрізняється прикладною значимістю та носить важливий практичний характер.

Разом із тим монографія не позбавлена і деяких недоліків.

1. Структура монографії доволі складна та об'ємна, непропорційна за кількістю підрозділів та їх складових. Доцільно було б спростити структуру монографії для кращого сприйняття логіки викладеного матеріалу та досягнення цілісності роботи.

2. У підрозділі 1.1. широко висвітлюється інноваційний фактор модернізації економіки Європейського Союзу, в той час як інші два основних чинники зміцнення європейської економіки, схвалені стратегією «Європа-2020», не знайшли свого детального відображення в роботі.

3. У монографії слід було б визначити достатність нормативно-правового забезпечення запропонованих авторами рекомендацій щодо ефективної структурної перебудови економіки України та її регіонів. Ці питання доцільно було викласти в окремому підрозділі заключного п'ятого розділу роботи.

В цілому надані зауваження та побажання не знижують очевидної актуальності та загальної позитивної оцінки монографії «Перший етап модернізації економіки України: досвід та проблеми», яка, безперечно, заслуговує на увагу широкого кола читачів і представляє виключний інтерес для органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, керівників підприємств та організацій.

Професор кафедри зовнішньо-економічної діяльності підприємств ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»
МОН України, доктор економічних наук

Я.В. Хоменко